

חדשות ועדכונים כלכליים מהעולם

המחלקה למחקר כלכלי באגף כלכלה, התאחדות
התעשיינים בישראל

ינואר 2024

התאחדות
התעשיינים
בישראל

אגף כלכלה

מדד מנהלי הרכש – המשך בהתכווצות הפעילות התעשייתית העולמית

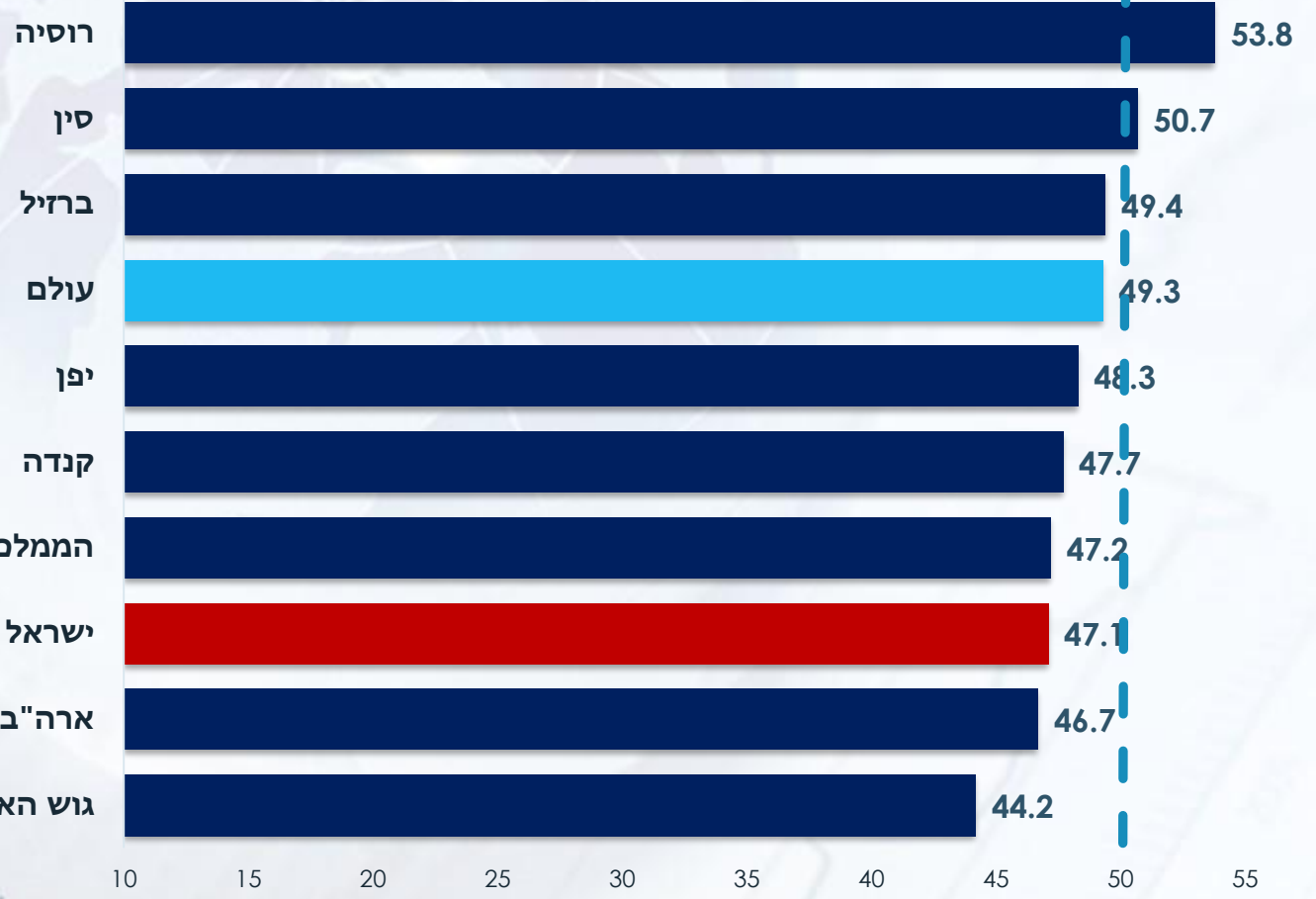
שינוי
חודשי:

0
1.2
0.8
0.5
-0.4
-0.9
2.4
-0.5
0
1.1

מדד מנהלי הרכש בתעשייה ברחבי העולם

נובמבר 2023

צמיחה נסיגה

מדד מנהלי הרכש העולמי בתעשייה עלה ב-0.5 נקודות לגובה של 49.3 בחודש נובמבר 2023, זאת לעומת 48.8 נקודות בחודש הקודם. הפעילות התעשייתית העולמית מפגינה חולשה והאטה, זאת במשך 15 חודשים רצופים.

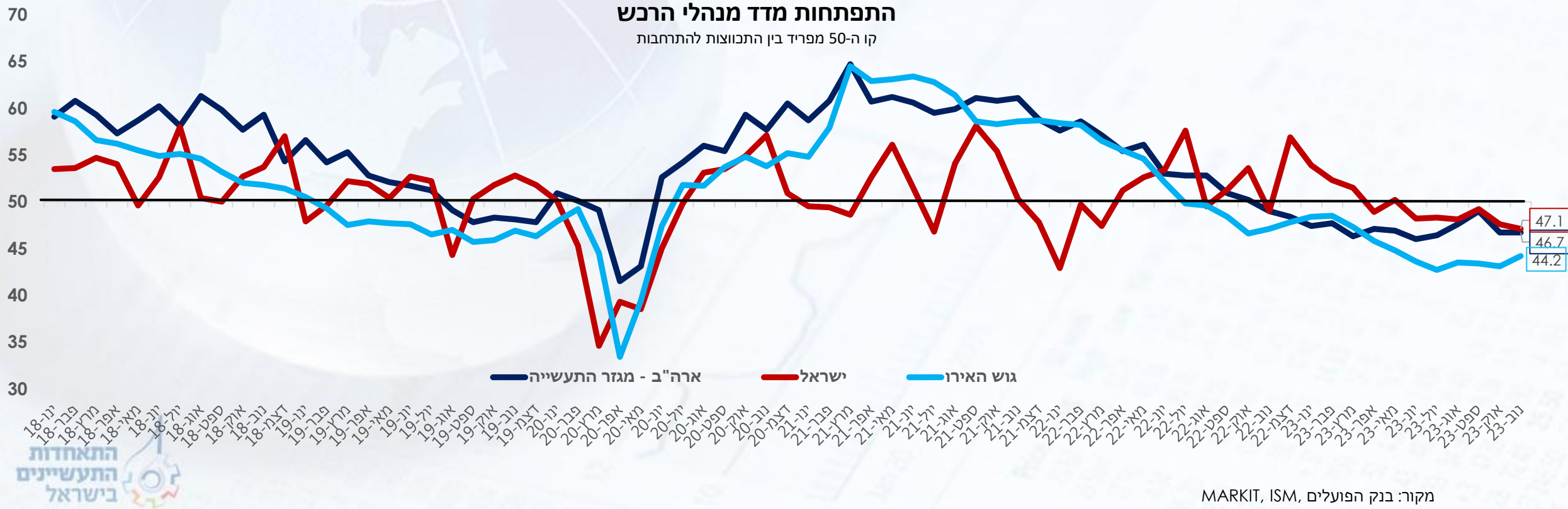
רוסיה וסין המדינות היחידות אשר מדד מנהלי הרכש שלהן מצביע על התרחבות בפעילות התעשייתית, לעומת שאר המדינות בהשוואה, המציגות נסיגה זה מכבר חודשים רבים.

מקור: בנק הפועלים, MARKIT, ISM

מדד מנהלי הרכש – מגמות בארה"ב, אירופה וישראל

שלושת המדדים, הישראלי, האמריקאי והאירופי מבטאים התכווצות בפעילות התעשייתית בחודשים האחרונים. מדד מנהלי הרכש הישראלי ירד ב-0.5 נקודות בנובמבר 2023 והגיע לרמה של 47.1 נקודות. המדד הושפע רבות מהמלחמה, עם ירידה בתתי המדדים: תפוקות ייצור, מלאי מוצר מוגמר, וזמני אספקה מקומיים. יחד עם זאת, נראה כי המדדים באירופה ובארה"ב עדיין נמוכים מהמדד הישראלי. אמנם מדד גוש האירו עלה בכ-1.1 נקודות, הוא עדיין עומד על 44.2 נקודות וממשיך להעיד על מגמת התכווצות רצופה מיולי 2022. מדד מנהלי הרכש בארה"ב לא השתנה מחודש קודם, וגם שם מגמת הנסיגה נמשכת זה שנה שלמה ברציפות.

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם – נובמבר 2023

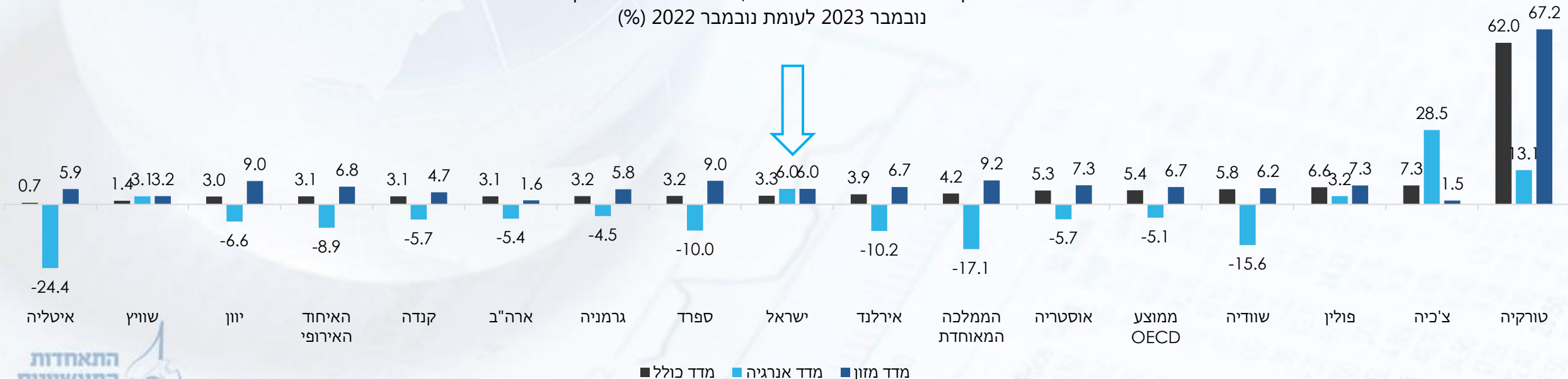

אף שהאינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל (1-3%), קצב הצמיחה של המחירים הולך ומאט, וצפוי להיכנס בשנת 2024 חזרה אל מתחת לגבול העליון של יעד היציבות. לאורך זמן, קצב צמיחת המחירים בישראל היה נמוך בהשוואה בינלאומית.

השינוי במדד הכללי בישראל עמד על 3.3% בלבד בחודש נובמבר 2023 (לעומת חודש מקביל אשתקד), בעוד שהשינוי הממוצע ב-OECD גדול יותר: 5.4%. טורקיה ניצבת בראש הרשימה עם רמת אינפלציה גבוהה של כ-62%, לאחר מכן צ'כיה עם רמת אינפלציה בקצב שנתי של 7.3%.

השינוי במדד המזון בישראל נאמד בעלייה של כ-6% בנובמבר 2023 ביחס לשנה אשתקד, אך עדיין מדובר במספר הנמוך ממוצע ה-OECD, שם מדד מחירי המזון השנתי עומד על 6.7%.

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד ארגיה ומדד מזון
נובמבר 2023 לעומת נובמבר 2022 (%)

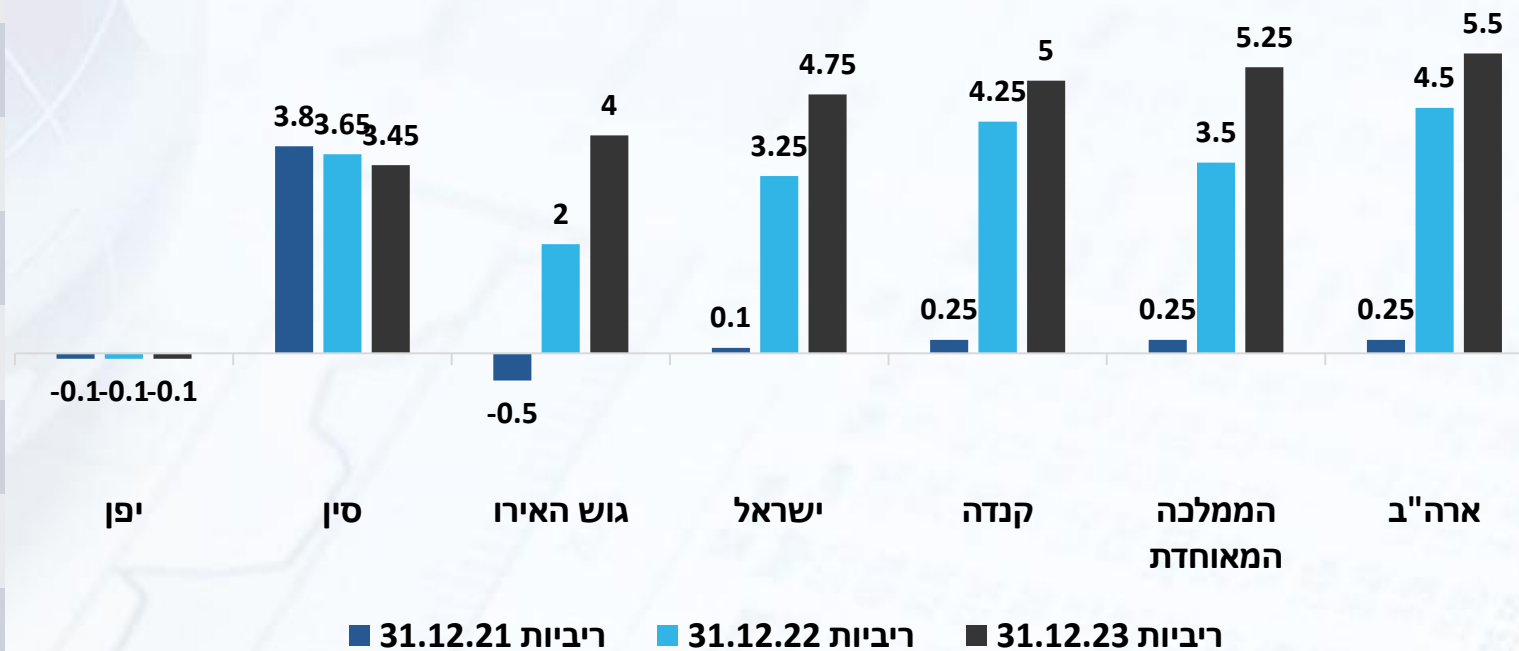

שערי ריבית – השהיית תהליכי העלאות הריבית ברחבי העולם

- **ישראל** – ב-1/1/24 בנק ישראל החליט להוריד את הריבית, זאת לראשונה אחרי רצף של השהיית ההחלטות. כך, שיעור הריבית ירד ל-4.5%.
- **ארה"ב** – ב-12/12/23 הפד החליט שלא להעלות את הריבית, בפעם השלישית ברציפות.
- **גוש האירו** – ב-14/12/23 ECB החליט שלא להעלות את הריבית, בפעם השנייה ברציפות.

מדינה	החלטה אחרונה	ריבית נוכחית
ארה"ב	ללא שינוי בריבית	5.5%
קנדה	ללא שינוי בריבית	5%
ישראל	הורדת 0.25%	4.5%
סין	ללא שינוי בריבית	3.45%
הממלכה המאוחדת	ללא שינוי בריבית	5.25%
גוש האירו	ללא שינוי בריבית	4%
יפן	ללא שינוי מאז 2016	-0.1%

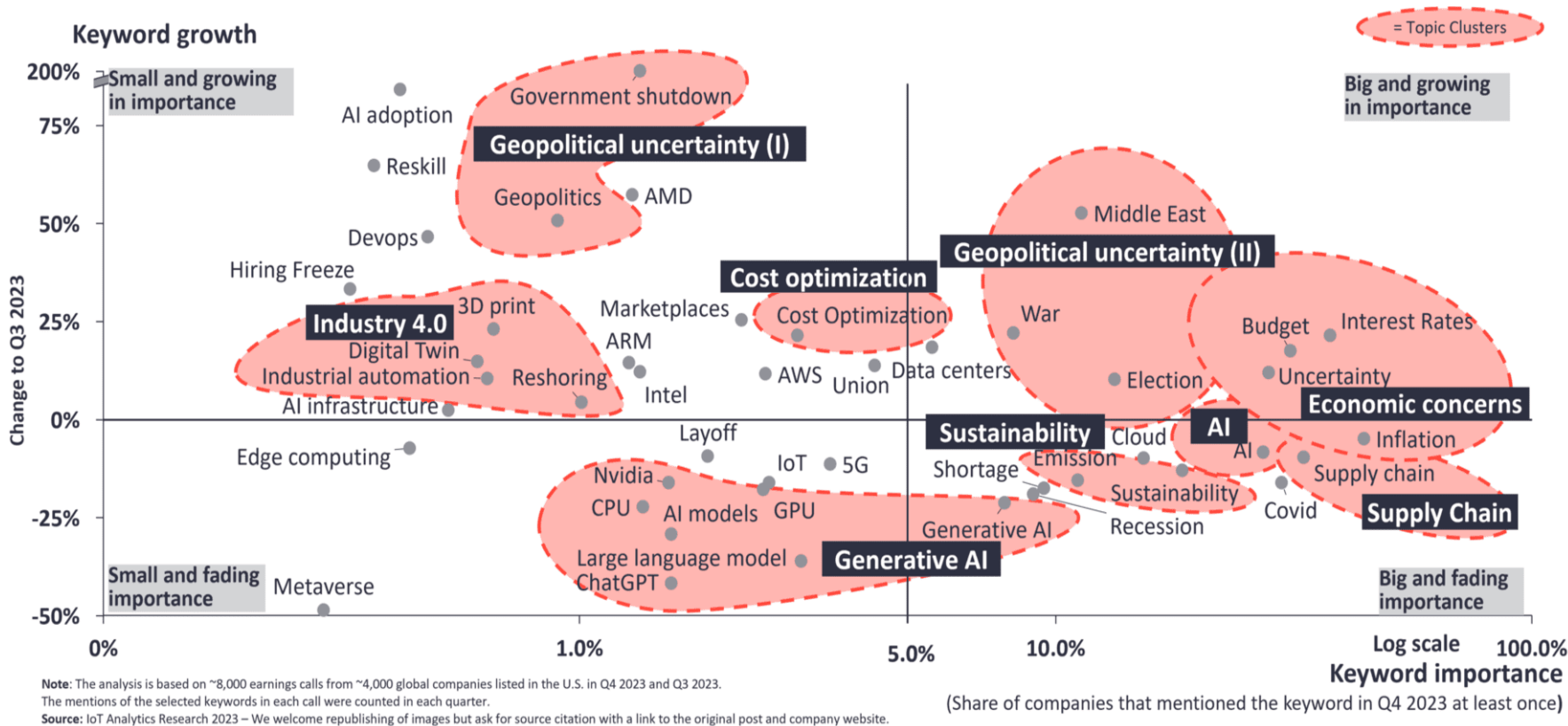
ריביות בנקים מרכזיים בעולם
סוף 2021, לעומת סוף 2022, לעומת סוף 2023

על מה דיברו מנכ"לים בתעשייה ברבעון האחרון של 2024?

What CEOs talked about in Q4/2023 (vs. Q3/2023)

מדוח הבוחן את נושאי השיחה "החמים" בקרב מנכ"לי חברות, עולה כי ברבעון האחרון של 2023 חששות כלכליים שטפו את נושאי השיחה של מנכ"לים ברחבי העולם. חלה עליה באזכורים של שיעורי הריבית, זאת על אף שהדיונים על אינפלציה ירדו בשכיחותם.

עוד עולה כי מנכ"לים משתדלים להיות זהירים יותר בתכנון התקציב לשנת 2024, זאת על רקע המשך מלחמת רוסיה-אוקראינה, פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" בישראל, וחוסר היציבות של הפוליטיקה המקומית בארה"ב.

חשוב לציין כי תעדוף של נושאים ספציפיים ע"י מנכ"לים עשוי להשפיע על ההשקעה בתחומים אלה.

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים מאותתים על מיתון אפשרי בארה"ב

קרן ההשקעות Franklin Templeton ביצעה ניתוח סיכונים להיתכנות מיתון בכלכלת ארה"ב, זאת בהשוואה למצב של אינדיקטורים כלכליים מרכזיים בעתות של מיתונים ידועים קודמים.

כיום, ניכר שמרבית האינדיקטורים הכלכליים מאותתים על מיתון אפשרי בכלכלת ארה"ב, ביניהם: היצע הכסף, שולי רווח, הזמנות חדשות לפי מדד מנהלי הרכש ועוד (פירוט בטבלה מימין).

כמו כן, עוד עולה מהדוח כי בארה"ב היסטורית מתקיים יחס הפוך בין הגירעון (כאחוז מהתמ"ג) לשיעור האבטלה, כאשר שיעור אבטלה נמוך (וכלכלה חזקה) עוזרים לצמצם את הגירעונות, ולהיפך. נכון לעכשיו, הגירעון נמצא ברמה חסרת תקדים בהתחשב בחוזקה של הכלכלה האמריקאית, כאשר ההוצאה הפיסקלית עשויה להקטין את ההשפעה של המדיניות המוניטרית.

	Current	2020	2007-2009	2001	1990-1991	1981-1982	1980	1973-1975	1969-1970
Confidence	Housing Permits	✗	↑	✗	●	✗	✗	✗	✗
	Job Sentiment	✗	●	✗	✗	✗	✗	●	●
	Jobless Claims	●	↑	●	✗	✗	✗	↑	✗
	Retail Sales	●	↑	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	Wage Growth	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Economic	Commodities	✗	↑	✗	✗	✗	●	●	●
	ISM New Orders	✗	●	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	Profit Margins	✗	✗	✗	✗	✗	✗	●	✗
	Truck Shipments	●	↑	●	✗	✗	✗	n/a	n/a
Financial	Credit Spreads	✗	↑	✗	✗	✗	✗	↑	●
	Money Supply	✗	↑	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	Yield Curve	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Overall Signal	✗	●	✗	✗	✗	✗	✗	●	✗

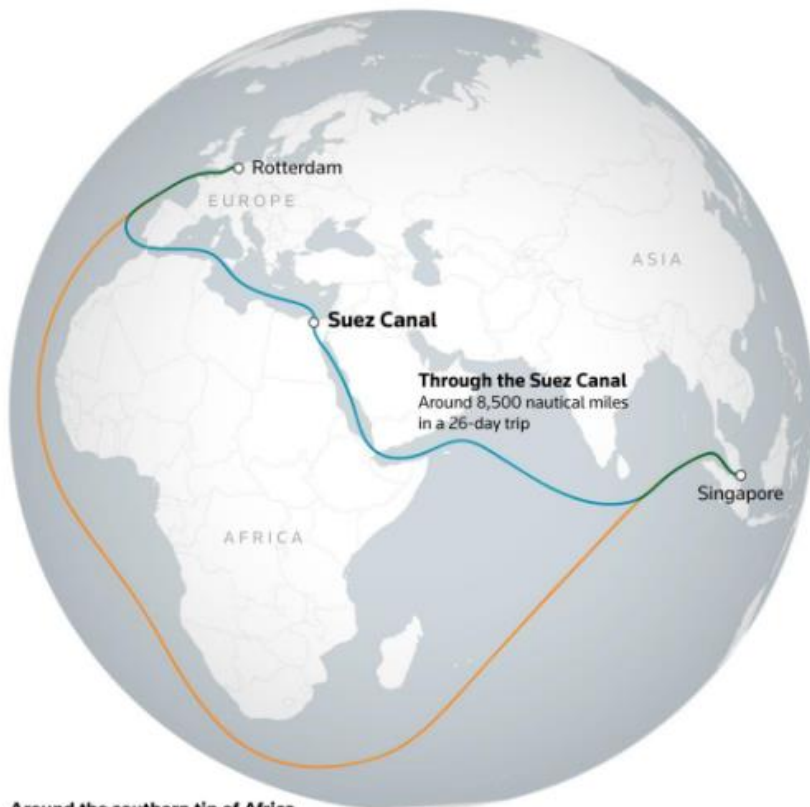
↑ Expansion ● Caution ✗ Recession

נתוני המסחר בתעלת סואץ

נוב' 23 מול נוב' 22

נובמבר 2023	נובמבר 2022	
854.7	710.3	הכנסות (מיליון דולר)
2,264	2,171	כלי שיט
135.5	125.2	טון (מיליון)

האיום בתעלת סואץ, והקמת "שומרי השגשוג"

12% מהסחר העולמי עובר בתעלת סואץ. עקב האיום העולה בים האדום, קמה "קואליציית שומרי השגשוג", קואליציה צבאית המשלבת כוחות חיל הים מ-20 מדינות בהובלת ארצות הברית, אשר מטרתה לאבטח ספינות מסחריות.

20% מתעבורת המכולות בעולם, 10% מהנפט בהובלה ימית ו-8% מהגז הטבעי הנוזלי הפליגו בתעלת סואץ בשנת 2023. ניתוב כלי שיט ברחבי אפריקה יאריך את הנסיעות בין 31 ל-40 ימים בין אסיה לצפון אירופה.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה למחקר כלכלי

ellag@industry.org.il

03-5198810

פלג סהר, כלכלן המחלקה

pelegs@industry.org.il

יעל גרטנר, כלכלנית המחלקה

yaelg@industry.org.il